

Diarienummer: VN-2024/47

Handläggare: Elin Mårtensson, Valsamordnare

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Förordnande av röstmottagare i förtidsröstningen samt ambulerande röstmottagare i val till Europaparlamentet 2024

Förslag till beslut

1. Valnämnden förordnar röstmottagare i röstningslokal och ambulerande röstmottagare i enlighet med förslaget daterat 2024-05-07.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Kommunen har två lokaler för förtidsröstning, en i Knivsta kommunhus och en i Alsike skola. Lokalerna ska bemannas med lämpligt antal röstmottagare som förordnas av valnämnden.

Ärendets uppkomst och historik

Valnämnden gav förvaltningen i uppdrag att genomföra arbetet med rekrytering av röstmottagare inför val till Europaparlamentet 2024 under sammanträdet 2023-09-14 (8 §).

För att de personer som har rekryteras och utbildats ska kunna arbeta i röstningslokalerna behöver de förordnas av valnämnden (3 kap. 5 § vallagen).

Ärendet har beretts av valkansliet.

Rättslig utredning

Lagstöd

Laghänvisningarna nedan avser vallagen (2005:837).

Vallagen 3 kap. 5 § fastslår att röstmottagare förordnas av valnämnden samt att endast den som har "fått sådan utbildning som behövs för uppdraget" får förordnas som röstmottagare. Av samma paragraf andra stycket framgår även att vid utbildningen ska det utbildningsmaterial som tillhandahålls av den centrala

valmyndigheten (Valmyndigheten) användas. Valnämnden får dock ersätta delar av materialet eller komplettera detta om det behövs med hänsyn till lokala förhållanden.

Två utbildningstillfällen med närvarokontroll har genomförts för röstmottagare i förtidsröstningen, 2024-05-02 och 2024-05-06. Under utbildningen användes det utbildningsmaterial som Valmyndigheten tagit fram samt kompletteringar med lokala tillägg. Ett ytterligare utbildningstillfälle planeras för de personer som inte hade möjlighet att delta på något av de två utbildningstillfällena.

Enligt 3 kap. 6 § ska det finnas så många röstmottagare som behövs för att röstmottagningen ska kunna genomföras vid röstmottagning och i en röstningslokal ska minst två röstmottagare vara närvarande.

Interna styrdokument

Riktlinjer för rekrytering av röstmottagare och rösträknare med flera, antaget 2023-09-14 (§ 10).

Röstmottagare i förtidsröstningen

I val till Europaparlamentet 2019 förordnades 19 röstmottagare till förtidsröstningen. I valen till riksdag, region- och kommunfullmäktige 2022 förordnades 28 röstmottagare.

Inför val till Europaparlamentet 2024 har 29 personer bjudits in till utbildningen för röstmottagare i förtidsröstningen. Hittills har 26 personer genomgått utbildningen. Förvaltningen föreslår att samtliga personer som genomgått utbildningen förordnas som röstmottagare i förtidsröstningen. Fler förordnade röstmottagare än 2019 kommer underlätta schemalaggningsen och genomförandet av valet och minska risken för överbelastning om röstmottagare blir sjuka. Vilka personer som föreslås att förordnas av valnämnden framgår av bilagan som läggs fram på sammanträdet den 15 maj.

Till skillnad från förordnade av röstmottagare i vallokal finns ingen ordförande eller vice ordförande i en röstningslokal. Förvaltningen föreslår däremot en samordnare för respektive röstningslokal. Vilka det är framgår av bilagan som läggs fram på sammanträdet. Utöver att arbeta som röstmottagare är det tänkt att samordnaren schemalägger röstmottagare, fördelar arbetet i röstningslokalerna samt är första kontaktperson mellan röstningslokalerna och valkansliet.

Ambulerande röstmottagare

Väljare som på grund av sjukdom, funktionshinder eller ålder inte själva kan ta sig till ett röstmottagningsställe får om de begär det lämna sina valsedlar till ambulerande röstmottagare. Av 7 kap. 3 a § vallagen framgår att väljare i vissa fall får "lämna sina röster till av valnämnden särskilt förordnade röstmottagare (ambulerande röstmottagare)".

Ambulerande röstmottagare ska vara knutna till en särskild röstningslokal. Förvaltningen föreslår att de ambulerande röstmottagarna är knutna till röstningslokalen i Knivsta kommunhus.

Ambulerande röstmottagare ska alltid arbeta i team om minst två röstmottagare (Valmyndighetens manual Ambulerande röstmottagning, VAL V0727 05).

Vid ambulerande röstmottagning gäller samma regler som vid förtidsröstning i en röstningslokal.

Inför val till Europaparlamentet 2024 har 7 personer genomgått, utöver den ordinarie utbildningen för röstmottagare i förtidsröstningen, en utbildning för ambulerande röstmottagare. Förvaltningen föreslår att valnämnden förordnar samtliga personer som genomgått utbildningen för ambulerande röstmottagare till ambulerande röstmottagare. Vilka det är framgår av bilagan som läggs fram på sammanträdet den 15 maj.

Konsekvensbeskrivningar

Beslutet möjliggör att de personer som rekryterats till uppdraget samt utbildats kan arbeta som röstmottagare. Förordandet av röstmottagare är en förutsättning och krav för att kunna genomföra röstmottagningen i röstningslokal för förtidsröstningen.

Ekonomiska konsekvenser

Valnämnden har tidigare beslutat att timarvodet för röstmottagare som arbetar i förtidsröstningen är 165 kr/timmen.

Totalt uppskattas kostnaderna för ersättning till röstmottagare landa på ungefär 200 000 kronor.

Pengarna tas från Valnämndens driftsbudget

Barnkonsekvensanalys

Barnkonsekvensanalys är gjord enligt checklista.

Samlad bedömning

Valkansliet föreslår att valnämnden förordnar samtliga personer som genomgått utbildningen för röstmottagare i förtidsröstningen. Därtill föreslår förvaltningen att de personer som, utöver den ordinarie utbildningen för röstmottagare i förtidsröstningen, genomgått utbildningen för ambulerande röstmottagare förordnas som ambulerande röstmottagare. En lista över de personer som genomgått utbildningen/utbildningarna lämnas över på sammanträdet. Av listan framgår vilka personer som genomgått utbildningen samt när, vilken röstningslokal de föreslås tillhöra samt vilka som föreslås som ambulerande röstmottagare.

Underlag för beslut och beslutsexpediering

Underlag för beslut

Tjänsteutlåtande (2024-05-07)

Förslag på personer att förordna som röstmottagare i röstningslokal och ambulerande röstmottagare inför val till Europaparlamentet 2024, upprättad 2024-05-07.

Beslutet skickas till

Akten

Åsa Franzén
Chef för kommunledningskontoret

Barnchecklista inför beslut

Alla under 18 år är att betrakta som barn.

1. Påverkar beslutet barn?

Ja Nej

Samtliga personer som föreslås förordnas som röstmottagare är minst 18 år.

Hur har barns bästa beaktats?

2. Beskriv eventuella intressekonflikter.

3. Barn tillfrågas vid övergripande fleråriga planer/styrdokument. Har så skett?

Ja

Nej

Inte aktuellt. Beslutet rör inte en övergripande flerårig plan eller ett flerårigt styrdokument.